

משבר ביטחוני וקבלת החלטות בתחום שימור הפריון: ניסיון ממלחמת "חרבות ברזל"

מחברים

רועי ביתן, מיכל רוזנברג

בית החולים "ליס" לנשים
ויולדות, המרכז הרפואי תל אביב
על שם "סוראסקי", תל אביב

רקע

הקפאת ביציות מסיבות סוציאליות הפכה
בעשור האחרון לכלי מרכזי בשימור פריון,
המושפע מהקשר חברתי וסביבתי.

מטרה

לבחון האם עימות צבאי השפיע על עיתוי הביצוע,
מאפייני המטופלות או תוצאות מחזורי שימור
פריון סוציאלי.

שיטות מחקר

מחקר עוקבה רטרוספקטיבי שבחן מחזורי הקפאת ביציות מסיבות סוציאליות שבוצעו במרכז פריון שלישוני
בישראל. הושאו מחזורים שבוצעו בתקופה שלפני העימות הצבאי (7.10.2022–6.10.2023) לבין התקופה
שלאחר פרוץ העימות (7.10.2023–6.10.2024). הושאו מאפיינים דמוגרפיים, מדדי זרבה שחלתית,
פרוטוקולי גירוי ותוצאות המחזורים. בנוסף, נבחנו ההתפלגות החודשית של המחזורים וניתוח תתי־קבוצות לפי
גיל באמצעות מבחני חי־בריבוע ופישר.

ממצאים

המחקר כלל 711 מחזורי הקפאת ביציות מסיבות סוציאליות, מהם 364 מחזורים
בתקופה שלפני העימות ו-347 בתקופת העימות. נמצאה שונות מובהקת
בהתפלגות החודשית, עם עלייה משמעותית במספר המחזורים בשלושת
החודשים הראשונים לאחר פרוץ העימות (+54.4%), ולאחריה ירידה מפצה
בחודשי הקיץ. שיעור המחזורים שבוצעו במחצית הראשונה של השנה
(אוקטובר–מרץ) עלה באופן מובהק בתקופת העימות. לא נמצאו הבדלים בגיל,
BMI, מדדי זרבה שחלתית, פרוטוקולי גירוי או מספר הביציות שנשאבו. העלייה
המוקדמת לאחר העימות הייתה בולטת במיוחד בקרב נשים בגילאי 30–34
ו-35–37, בעוד שהתפלגות הגיל הכללית לא השתנתה.

מסקנות והמלצות

המלחמה לוותה בשינוי בדפוסי הפנייה לשימור פריון סוציאלי, המתבטא בהאצה של תוכניות קיימות ולא בשינוי
מאפייני המטופלות או תוצאות הטיפול. ממצאים אלה מדגישים את השפעתם של משברי ביטחון לאומי על קבלת
החלטות בתחום הפריון, ואת הצורך בהיערכות מערכתית וגמישות של שירותי בריאות בתקופות משבר, במיוחד
עבור נשים בגילאי ה־30.